

NORGES HØYESTERETT

Den 18. oktober 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Noer, Bull og Bergh i

HR-2023-1974-U, (sak nr. 23-103416SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

A (advokat Kristian Huser)

mot

Dof ASA, dets konkursbo (advokat Egil Horstad)

Dof ASA (advokat Jacob Sverdrup Bjønness-Jacobsen)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens heving av ankesak vedrørende åpning av konkurs.
- (2) Ved Hordaland tingretts kjennelse 2. februar 2023 ble rekonstruksjonsforhandling i selskapet Dof ASA innstilt og boet tatt under konkursbehandling.
- (3) Kjennelsen ble påanket av A, som tidligere styremedlem i Dof ASA og som kreditor. Etter at anken var inngitt, ble As betalingskrav mot selskapet i sin helhet gjort opp av boet.
- (4) Dof ASA og Dof ASA, dets konkursbo, innga anketilsvar til lagmannsretten. Konkursboet la prinsipielt ned påstand om at anken skulle avvises som følge av at A ikke hadde adgang til å anke konkursåpningskjennelsen.
- (5) Gulating lagmannsrett avsa 12. mai 2023 kjennelse med slik slutning:

- «1. Ankesaken heves.
2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler A 523 125 – femhundreogtjue tusen og trettifem – kroner til Dof ASA v/styreleder innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.
3. I sakskostnader for lagmannsretten betaler A 335 639 – trehundreogtrettifem tusen og sekshundreogtrettini – kroner til Dof ASA, dets konkursbo, innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.»

- (6) Lagmannsrettens avgjørelse bygget på at A ikke ble ansett for å ha rettslig interesse i å få anken behandlet i sin tidligere rolle som kreditor, og at han heller ikke hadde ankerett i sin rolle som tidligere styremedlem. Ettersom As kreditorposisjon falt bort etter at anken var inngitt, fant lagmannsretten det riktig å heve ankesaken.
- (7) A har anket hevingskjennelsen til Høyesterett. Anken retter seg mot lagmannsrettens rettsanvendelse og bevisbedømmelse. I korte trekk anføres det at det ikke er rom for noen individuell og konkret prøving av rettslig interesse etter tvisteloven § 1-3 i vurderingen av ankerett etter konkursloven § 72. Videre bestrides det at konkursboet kan terminere en ankende kreditors ankerett ved å dekke kreditors krav i boet. Subsidiært anføres det at den rettslige interesse er til stede for A i relasjon til hans styrerolle.
- (8) A har også anket særskilt over lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse.
- (9) A har nedlagt slik påstand:
- «1. Gulating lagmannsretts hevingskjennelse av 12.05.23 oppheves.
2. Den ankende part tilkjennes sakskostnader for Høyesterett.»
- (10) *Dof ASA og Dof ASA, dets konkursbo* har inngitt hvert sitt anketilsvar i saken. Begge anfører at lagmannsrettens avgjørelse bygger på riktig rettanvendelse. Videre bestrides det at A har ankerett etter konkursloven § 72 annet ledd.
- (11) *Dof ASA* har nedlagt slik påstand:
- «Prinsipalt
1. Anken nektes fremmet.
- Subsidiært
- Anken forkastes.
1. I begge tilfeller
2. A dømmes til å erstatte DOF ASA sakens kostnader for Høyesterett.»
- (12) *Dof ASA, dets konkursbo* har nedlagt slik påstand:
- «Prinsipalt: 1. Anken nektes fremmet.
- Subsidiært: 2. Anken forkastes.
- For begge tilfeller: 3. I sakskostnader for Høyesterett betaler A kr 40 870 – kronerførtitusenåttehundreogsotti – til DOF ASA, dets konkursbo innen 2 – to – uker fra forkynning av dommen.»

- (13) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (14) Den påankede kjennelsen om heving ble avsagt av lagmannsretten som første instans. Ankeutvalget har derfor full prøvingskompetanse, jf. tvisteloven § 30-3, jf. § 29-3, jf. konkursloven § 149 første ledd.
- (15) Hvem som kan påanke en kjennelse om konkursåpning, er i dag regulert av konkursloven § 72 andre ledd første punktum, som lyder:
- «Kjennelse om konkursåpning kan ankes av enhver som avgjørelsen rammer.»
- (16) Før vedtakelsen av bestemmelsen ble ankeretten vurdert etter den alminnelige bestemmelsen i tvistemålsloven § 396, se HR-2019-515-A for en gjennomgang av lovhistorikken.
- (17) Ankeutvalget forstår bestemmelsen i konkursloven § 72 andre ledd slik at det i vurderingen av om det foreligger ankerett, gjelder et krav om rettslig interesse. Utvalget viser her til konkursloven § 149 første ledd om at bestemmelsene i tvistelovens første del, herunder § 1-3, «får tilsvarende anvendelse så langt de passer og ikke annet er bestemt». Ordet «rammer» i konkursloven § 72 må også anses som en henvisning til dette kravet.
- (18) Utvalget finner støtte for sitt syn i Rt-1991-1386, HR-2003-646-1, Rt-2006-1567 og HR-2018-2272-U, som alle forutsetter at rettslig interesse er et vilkår for ankerett i konkurssaker. Det samme synes å fremgå av forarbeidene til konkursloven § 72, jf. Prop. 36 L (2015-2016) s. 4.
- (19) Det var dermed ikke feil av lagmannsretten å foreta en konkret prøving av As rettslige interesse i anken etter kriteriene i tvisteloven § 1-3. Det er også riktig at kravet til rettslig interesse må foreligge på alle trinn av saken.
- (20) Ankeutvalget finner det klart at det som for øvrig er anført fra ankende part, ikke kan føre frem. Etter dette forkastes anken, jf. tvisteloven § 30-9 andre ledd.
- (21) Dof ASA har krevd 171 300 kroner med tillegg av merverdiavgift i sakskostnader for ankeutvalget. Utvalget fastsetter nødvendige kostnader til 100 000 kroner med tillegg av merverdiavgift, jf. tvisteloven § 20-5.
- (22) Dof ASA, dets konkursbo har krevd 40 870 kroner i sakskostnader for ankeutvalget. Kravet tas til følge.
- (23) Ankeutvalget ser ikke grunn til gjøre endringer i lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse.
- (24) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Anken forkastes.

I sakskostnader for Høyesterett betaler A til Dof ASA 125 000

– etthundreogtjuefemtusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

I sakskostnader for Høyesterett betaler A til Dof ASA, dets konkursbo 40 870

– førtitusenåttehundreogsotti – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

Henrik Bull
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)